

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО
КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
III НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

9 лютого 2022 року

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

III НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО
КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
9 лютого 2022 року

Крикус О.Ю., Вітрук Т.К., Щербенюк Н.В.
Ефективність і безпека, як тримати баланс?

Актуальність. Щороку фармацевтичний ринок поповнюється новими лікарськими препаратами, збільшується кількість генеричних форм і лікарям різних спеціальностей стає важче орієнтуватися в питаннях ефективності і безпеки ліків.

Мета. Поглиблення та удосконалення методів навчання в науково-педагогічному процесі викладання предмету «Побічна дія ліків» для здобувачів вищої освіти на медичному та фармацевтичному факультетах.

Матеріали та методи. Наслідки побічної дії ліків та взаємодії між лікарськими засобами (ЛЗ) можуть бути у вигляді збільшення чи зменшення токсичності ЛЗ для окремих систем та органів, зміни фармакокінетичних параметрів та терапевтичної ефективності ЛЗ.

Результати. Побічна дія ліків – це будь яка небажана, негативна, ненавмисна реакція організму на терапевтичну дозу препарату, що перешкоджає подальшому ефективному лікуванню. Практично всі препарати, які призначаються в максимальній терапевтичній дозі або на тривалий час (місяці, роки), чи паралельно з іншими лікарськими засобами призводять до клінічного і лабораторного прояву побічної дії (ПД). Побічні реакції не лише погіршують прогноз та одужання, але й суттєво збільшують витрати на фармакотерапевтичні засоби «прикриття», подовжують терміни тимчасової непрацездатності, інвалідизують, а інколи становлять пряму загрозу для життя людини. Як правило, вказані реакції виникають вже в процесі лікування, але є, так звані, відстрочені побічні дії, які можуть проявитися через місяці після завершення прийому ліків. Канцерогенність, мутагенність, тератогенність саме з розділу таких відстрочених побічних реакцій, але встановити причинно-наслідковий зв'язок між прийомом препарату і таким явищем проблематично. Час прийому, спосіб введення, тривалість використання, взаємодія ліків між собою, а також з продуктами харчування – це далеко не всі чинники, що можуть спричинити виникнення небажаних реакцій організму на лікувальний засіб. Отже, важливо надавати студентам максимально повну і достовірну інформацію в доступній формі про побічну дію лікарських препаратів. Навчити встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між виявленою ПД та застосуванням ЛЗ, відпрацювати певний алгоритм дій при виявленні передбачуваних і непередбачуваних побічних реакцій різного ступеню важкості, надавати вчасну і адекватну терапію, правильно застосовувати антидотні засоби, опановувати навичку заповнення карт-повідомлень про ПД ЛЗ, за допомогою яких ми інформуємо відділ фармаконагляду про ускладнення фармакотерапії.

Висновки. За умов впровадження в навчальний процес різних освітніх структурно-логічних інтерактивних технологій, професійно-ділових ігор, інтеграції міжпредметних знань і вмінь з клінічної фармакології, фармакотерапії, патологічної фізіології здобувачі освіти зможуть краще накопичувати теоретичні і практичні знання з питань попередження розвитку небажаних побічних реакцій ЛЗ, розвивати навички професійного мислення і прийняття правильного варіанту вибору фармакотерапії при коморбідних станах та індивідуальних особливостях хворого.